

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/97/2021
Identifikačné číslo spisu:	1206230738
Dátum vydania rozhodnutia:	26.07.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1206230738.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobkyne Ing. M. D., nar. X. H. XXXX, C. X, A., zastúpenej Advokátskou kanceláriou Paul Q, s.r.o., Twin City Block A, Karadžičova 2, Bratislava a Advokátskou kanceláriou Tomáš Kamenec, s.r.o., Špitálska 43, Bratislava, proti žalovanému Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31 335 004, zastúpenému Advokátskou kanceláriou ECKER - KÁN & PARTNERS, s.r.o., Námestie Martina Benku 9, Bratislava, o zaplatenie 371.560,15 eur s príslušenstvom, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/167/2020-829 z 24. februára 2021, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobkyne o d m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1 Okresný súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 42Cb/133/2006-804 zo 4. septembra 2020 priznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 80,06% a ďalej mu voči žalobkyni priznal aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2 V súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 257 CSP súd prvej inštancie upriamil pozornosť na to, že len výnimočne nemusí súd úspešnej sporovej strane priznať náhradu trov konania, resp. neuložiť povinnosť neúspešnej sporovej strane nahradiť trovy konania úspešnej sporovej strane. Zdôraznil, že ide o ustanovenie, ktoré z hľadiska náhrady trov konania predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu (cit. ustanovenie je teda použiteľné i na prípady rozhodovania o trovách konania, kedy bolo konanie zastavené). Uviedol, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiadúcim tvrdostiam. Poukázal na to, že pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je významným z

hľadiska aplikácie § 257 CSP nielen charakter konania, alebo charakter procesnej situácie, ale i okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj sporových strán v konaní (súd v tomto smere prihliada najmä na okolnosti, či sporová strana, ktorej sa priznáva náhrada trov konania, uviedla skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý jej patril; to neplatí ak nemohla tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť), pričom je potrebné prihliadať k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých sporových strán. Za významné z hľadiska aplikácie tohto ustanovenia súd označil tiež to, za akých okolností bol nárok uplatnený na súde, aký bol postoj sporových strán k veci, ako pristupovali v priebehu konania k plneniu svojich procesných povinností a pod. Zdôraznil, že je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia na majetkové pomery oprávnenej sporovej strany.

3 V súvislosti s nepriaznivou finančnou situáciou žalobkyne súd prvej inštancie konštatoval, že z tvrdenia žalovaného, ktoré žalobkyňa nijakým spôsobom nerozporovala mal za preukázané, že žalobkyni bola na základe právoplatného rozsudku č. k. 42Cb/133/2006-591, vyplatená suma 102.254,60 eur, teda čiastka, ktorá predstavuje takmer tretinu žalobkyňou uplatneného nároku bez príslušenstva. Ďalej uviedol, že žalobkyni vyplatená suma predstavuje viac ako 94-násobok priemernej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve SR za prvý štvrtrok 2020. So zreteľom na uvedené konštatoval, že neobstoí argument žalobkyne o jej nepriaznivej finančnej situácii, ktorá by jej nedovoľovala uhradiť žalovanému trovy konania. Dodal, že o jej nepriaznivej finančnej situácii nesvedčí ani fakt, že v priebehu celého konania bola zastúpená právnym zástupcom, ktorého pravdepodobne platí tiež z vlastných finančných prostriedkov, keďže zo žiadnych iných dokumentov, založených v súdnom spise, nevyplýva, že by právna pomoc bola zo strany advokátskej kancelárie poskytovaná bezplatne. Súčasne zdôraznil, že nespochybňuje zákonné právo žalobkyne dať sa v konaní zastupovať advokátom, ale za tejto situácie je daný predpoklad existencie určitých finančných rezerv. Poukázal ďalej na to, že žalovaný podal v predmetnom konaní podrobné vyjadrenie spochybňujúce nárok žalobkyne a počas celého konania si plnil svoje procesné povinnosti. Konštatoval, že pri vydaní rozsudku č. k. 42Cb/133/2006-591 síce čiastočne vychádzal zo znaleckého posudku č. 02/20113, vypracovaného znalcom JUDr. Ing. V. H., avšak vyslovil názor, že samotná žalobkyňa, si ako pán sporu uplatnila ušlý zisk vo výške, ktorá zjavne prevyšovala jej skutočný nárok a ďalej si uplatnila nárok na ušlý zisk, ktorý bol z väčšej časti premľaný, čo malo v konečnom dôsledku za následok čiastočný neúspech žalobkyne vo veci samej. Ušlý zisk si uplatnila za obdobie od 10. decembra 1996 do 31. mája 2005, avšak s prihliadnutím na vznesenú námietku premľania žalovaným jej bol nárok na ušlý zisk priznaný len za obdobie od 5. decembra 2002 do 31. mája 2005. Ďalej poukázal na neúspech žalobkyne ohľadom ňou uplatneného nároku na odstúpné, keďže nespĺnila zákonom predpokladané podmienky na vyplatenie odstúpného. Súd prvej inštancie pri posudzovaní existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa prihliadol aj na uznesenie NS SR zo dňa 17. apríla 2018 sp. zn. 1Obdo/44/2017, ktorým najvyšší súd priznal žalovanému proti žalobkyni plný nárok na náhradu trov dovolacieho konania, keďže taktiež pri rozhodovaní o nároku na trovy dovolacieho konania nezistil na strane žalobkyne dôvody oprávňujúce ho použiť ustanovenie § 257 CSP. Z odôvodnenia uznesenia ďalej vyplýva, že pri rozhodovaní o trovách prvoinštančného konania súd aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého trovy konania pomerne rozdelil. Pri určení úspechu žalobkyne vychádzal zo žalovanej sumy 371.560,15 eur s príslušenstvom a rozsudkom priznanej sumy 37.072,99 eur s príslušenstvom, čo zodpovedá úspechu žalobkyne v rozsahu 9,97% a jej neúspech, ktorý zodpovedá úspechu žalovaného určil v rozsahu 90,03%. Vychádzajúc z uvedeného celkový úspech žalovaného stanovil na 80,06%. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP a s poukazom na plný úspech žalovaného v odvolacom konaní. V súlade s § 262 ods. 2 CSP rozhodol, že o výške náhrady trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

4 Na základe odvolania žalobkyne Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 2Cob/167/2020-829 z 24. februára 2021 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP a rozhodol, že žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

5 Odvolací súd sa v zmysle § 387 ods. 2 CSP stotožnil so skutkovým stavom zisteným súdom prvej

inštancie a jeho právnym záverom. Konštatoval, že ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty žalobkyne nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie odkloniť, nakoľko ani tvrdenia žalobkyne, uvádzané v odvolaní, neodôvodňujú záver o potrebe zmeny predmetného rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania žalobkyňou navrhovaným spôsobom t. j. nepriznaním náhrady trov konania žalovanému podľa § 257 CSP.

6 Vyslovil názor, že súd prvej inštancie v napadnutom uznesení dostatočne a relevantne odôvodnil, prečo nepovažoval dôvody, ktoré uvádzala žalobkyňa za také výnimočné okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali nepriznanie trov konania sporovým stranám aplikovaním ustanovenia § 257 CSP. Konštatoval, že iba zo samotnej skutočnosti, že žalobkyňa je poberateľkou starobného dôchodku a nedisponuje (vynímajúc vlastníctvo bytu, v ktorom žije spolu s manželom a dvoch motorových vozidiel) majetkom významnejšej hodnoty, nie je možné vyvodiť, že jej pomery odôvodňujú nepriznanie náhrady trov konania úspešnej strane sporu (žalovanému), keďže samotnej žalobkyni bola na základe právoplatného meritórneho rozhodnutia zo strany žalovaného vyplatená značná finančná čiastka 102.254,60 eur. V súvislosti s argumentom žalobkyne, týkajúceho sa ekonomických výsledkov podnikateľskej činnosti žalovaného v roku 2019, súd prvej inštancie uviedol, že aplikácia ustanovenia § 257 CSP neslúži k zmierňovaniu majetkových rozdielov medzi sporovými stranami. Odvolací súd nezohľadnil ani ďalší argument žalobkyne týkajúci sa dĺžky sporových konaní, pretože samotnou žalobou si žalobkyňa uplatnila nárok, ktorý bol z väčšej časti premlčaný (ušlý zisk) a nárok, na vyplatenie ktorého, neboli z jej strany splnené zákonné predpoklady (odstupné), pričom práve táto skutočnosť mala v konečnom dôsledku za následok jej čiastočný neúspech v predmetnom sporovom konaní. Záverom uviedol, že sa súd prvej inštancie jasným a zrozumiteľným spôsobom vysporiadal so všetkými okolnosťami, ktoré mali pre rozhodnutie podstatný význam. Dodal, že skutočnosť, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobkyne, nemožno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces, nakoľko pod neho nemožno subsumovať právo sporovej strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi závermi, navrhovaním a hodnotením dôkazov a ani právo na to, aby bola sporová strana pred všeobecným súdom úspešná, na čo poukazuje aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu vid' napr. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a skutočnosť, že v konaní úspešnému žalovanému reálne žiadne trovy nevznikli.

7 Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP s poukazom na to, že odvolací súd jej nesprávnym postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V dovolaní poukazovala na to, že žalovaný voči žalobkyni zneužil postavenie podstatne silnejšej strany v ich vzájomnom obchodnom vzťahu a bez akýkoľvek relevantných dôvodov odstúpil v decembri 1996 od zmluvy o obchodnom zastúpení. Činnosť podľa predmetnej zmluvy vykonávala tak povediac na „plný úväzok“, do spolupráce investovala aj nemálo finančných prostriedkov s predpokladom dlhodobej návratnosti. Žalobkyňa sa pokúšala riešiť spor mimosúdne, rokovaním so žalovaným, tak, aby sa vyhlala súdному sporu a mohla riadne pokračovať v činnosti obchodného zástupcu. Akékoľvek rokovania zlyhali na neochote žalovaného, zjavne preferujúceho dlhodobý spor, ktorý by pre žalobkyňu, ako finančne slabšiu stranu, bol extrémne náročný. Spor sa snažila vyriešiť mimosúdne aj potom, čo v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 22Cb/167/97 bolo právoplatne rozhodnuté, že odstúpenie od zmluvy je neplatné a bolo zjavné, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu škody, avšak márne. Poukázala na to, že konanie na súde trvalo viac ako 19 rokov, žalovaný až pod hrozbou exekúcie uhradil neoprávnene odúčtovanú zmluvnú pokutu vo výške 150.000,-Sk spolu s úrokom z omeškania a nahradil na základe súdneho rozhodnutia ďalšiu škodu vo výške niekoľko tisíc korún. Zdôraznila, že práve žalovaný ju svojim protizákonným konaním dostal do mimoriadne ťažkej sociálnej situácie. Poukázala na to, že zásadné prieťahy boli spôsobené súdom ustanovenými znalcami. Ak by súdom ustanovení znalci vypracovali posudky riadne a včas, neprišlo by k neprimeraným prieťahom v konaní a ani by nemuseli byť realizované viaceré úkony právnej služby, ktorých náhradu nákladov, na ktoré posudzujú všeobecné sudy. Zdôraznila, že podstatná väčšina trov konania by ani nevznikla, ak by žalovaný dobrovoľne pristúpil k urovnaniu a nahradeniu spôsobenej škody. Upriamila

pozornosť na to, že počas ekonomicky najvýkonnejších rokov svojho pracovného života nemohla z viny žalovaného a jeho protizákonného postupu pokračovať v činnosti, ktorej sa dlhodobo venovala a takto dosahovať primeraný príjem. S ohľadom na počet získaných klientov v prvých najdôležitejších rokoch fungovania stavebného sporenia na Slovensku a budovania obchodného mena spoločnosti, zdôraznila, že jej činnosť priniesla žalovanému značný ekonomický osôh.

8 Rozhodnutiam obidvoch súdov vytykala nedostatočnosť ich odôvodnenia, označila ich za formalistické, súdy podľa jej názoru neskúmali dostatočne dôsledne všetky okolnosti veci, na ktoré poukazovala a boli relevantné pre rozhodnutie o náhrade trov konania. Namietala, že súdy mali brať na zreteľ, že práve žalobkyňa mala eminentný záujem vec skončiť mimosúdnyh zmierom. Poukázala na to, že to bol práve žalovaný, ktorý napriek tomu, že bola zjavná jeho zodpovednosť za škodu, odmietol mimosúdne riešenie veci a de facto donútil žalobkyňu k vedeniu dvoch zdĺhavých a nákladných sporov. Konštatovala, že oba konajúce súdy, bez opory v dokazovaní, len poukázali na skutočnosť, že žalobkyňa bola v konaní zastúpená advokátom a z toho bez ďalšieho odvodzovali neexistenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Zdôraznila, že právo na právnu pomoc v konaní pred súdom je súčasťou práva na súdnu ochranu a jej využitie nemôže byť strane sporu na príťaž. Záverom uviedla, že ju navyše jej právny zástupca celých 20 rokov zastupoval pro bono, nakoľko zohľadnil jej ťažkú sociálnu situáciu, do ktorej ju dostal odstúpením od zmluvy o obchodnom zastúpení práve žalovaný. So zreteľom na uvedené navrhla, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či dovolanie je procesne prípustné.

10 Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

11 Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo, ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12 Podľa § 431 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

13 Podľa § 357 písm. m/ CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania.

14 Úspešné uplatnenie dovolania je podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu, že tento mimoriadny opravný prostriedok je procesne prípustný, pričom až následne, sekundárnym záverom dovolacieho súdu je, že dovolanie je aj dôvodné. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému primárnemu záveru, platná právna úprava mu neumožňuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť k posúdeniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska vecnej správnosti, resp. nesprávnosti.

15 Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Túto vadu videla v tom, že odvolací súd pri rozhodovaní o trovách konania (prvoinštančného a odvolacieho) nevzal do úvahy ňou tvrdené okolnosti hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, a to, že daný spor nespôsobilá, nijako sa nepodieľala na jeho trvaní (a tým aj na vzniku trov) a ani v obchodnom vzťahu so žalovaným sa nedopustila žiadneho protiprávneho konania. Odvolací súd podľa jej názoru pochybil, keď sa vôbec nevyjadril k tomu, prečo žiadosť žalobkyne v zmysle § 257 CSP považoval za irelevantnú. V tomto smere namietala nedostatočné a nepreskúmateľné rozhodnutie odvolacieho súdu vo výroku o trovách konania.

16 Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody osobitného zreteľa.

17 V posudzovanom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie, ktorým súd prvej inštancie priznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 80,06% a odvolacieho konania v rozsahu 100% a ktorým priznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Zároveň konštatoval, že nezistil dôvody podľa § 257 CSP. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na uznesenie Veľkého senátu obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. IVObdo/2/2021 z 29.septembra 2021, z ktorého vyplýva, že „za rozhodnutie, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí pre účely posudzovania vád zmätočnosti v zmysle ust. § 420 CSP, možno považovať rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania, keďže uznesenie o náhrade trov konania je rozhodnutím o otázke, ktorej vyriešenie sa týmto uznesením končí“. Uznesenie Veľkého senátu nadväzuje na rozhodovaciu prax Ústavného súdu Slovenskej republiky, a to nález sp. zn. I. ÚS 387/2019 z 2.apríla 2020 a uznesenie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018.

18 Z vyššie uvedeného je tak zrejmé, že uznesenie odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania je potrebné považovať za rozhodnutie, ktorým sa konanie o tomto nároku končí, a teda je proti nemu prípustné dovolanie v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

19 Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktorý sa vymyká zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnejmu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu, a pod.

20 Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, pričom sa musí vysporiadať so všetkými relevantnými námietkami, uplatnenými účastníkmi konania, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti.

21 Dovolací súd poukazuje aj na nálezy ÚS SR sp. zn. III. ÚS 314/2018 z 13.11.2018 a sp. zn. II. ÚS 120/2020 z 21.01.2021, z ktorých o. i. vyplýva, že podstatou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je vysvetlenie, objasnenie a „obhájenie“ toho, ako súd procesne postupoval (vrátane toho, ako rozhodol) a ako také nemôže byť od doterajšieho procesného postupu oddelené. Rozhodnutie je vyvrcholením procesného postupu súdu a samotné súdne rozhodnutie je najdôležitejším procesným úkonom súdu. Súdne rozhodnutie preto musí byť považované za súčasť procesného postupu súdu“.

22 Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP), aj od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). V zmysle ustanovenia § 257 CSP súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradiť trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojim zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Dôvody hodné osobitného zreteľa zákon bližšie neuvádza a výklad podmienok na aplikáciu § 257 ponecháva na súdnej

praxi. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa (čo znamená výnimočne) súd prihliada k okolnostiam (osobným, majetkovým, sociálnym, resp. iným) strán sporu, ako aj k okolnostiam prejednávanej veci. Len v prípade, ak takéto okolnosti súd zistí, môže rozhodnúť, aby úspešná strana konania bola napokon povinná znášať svoje trovy sama bez uspokojenia sa na neúspešnej strane konania v typicky kontradiktórnom spore.

23 V posudzovanom prípade sa dovolací súd nestotožnil s dovolateľkou, že absentuje odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, prečo dôvody uvedené žalobkyňou vo väzbe na rozhodnutie o trovách konania nepovažoval dovolací súd za dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP. Vo veci konajúce súdy uviedli dôvody, pre ktoré nepovažovali majetkové pomery žalobkyne za nepriaznivé do takej miery, ktorá by odôvodňovala aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. Súdy uviedli aj ďalšie okolnosti, na ktoré prihliadli, ako napr. dôvod čiastočného neúspechu žalobkyne a to jednak nárok uplatnený napriek uplynutiu premľacej doby, ako aj uplatnenie nároku vo väčšom rozsahu ako jej po práve patrilo. V súvislosti s ňou namietanou neprimeranou dĺžkou konania, spôsobenou súdom ustanovenými znalcami, je aj dovolací súd toho názoru, že uvedenú skutočnosť nezapríčinil žalovaný a preto ju nemožno považovať za dôvod, pre ktorý by žalovanému nemal byť priznaný nárok na náhradu ním vynaložených trov. Dĺžka súdneho konania má nepochybne negatívne dopad nielen na žalobkyňu, ale aj na žalovaného, v záujme ktorého je tiež čo najskoršie vyriešenie medzi účastníkmi sporných právnych otázok, keď napr. dĺžka jeho omeškania splnením dlhu voči žalobkyni predlžuje obdobie, za ktoré žalobkyni patrí úrok z omeškania.

24 Pre úplnosť dovolací súd poukazuje aj na zjednocujúce stanovisko občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. 2/2016 z 3. decembra 2015, z ktorého vyplýva, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b/ OSP, pričom len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje ani zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa vyššie citovaného ustanovenia. Jedná sa o taký výnimočný prípad, kedy ide o také nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré neobsahuje ani len zásadné vysvetlenie dôvodov, podstatných pre rozhodnutie súdu, čo vykazuje znaky až vady „najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém alebo vady zásadnej, hrubej a podstatnej“, prípadne ak sa zrušením napadnutého rozhodnutia má dosiahnuť náprava „justičného omylu“. O takýto prípad však v preskúmvanej veci nejde, pretože tak, ako je už vyššie konštatované, skutkové a právne závery obsiahnuté v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré spolu s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie tvoria jeden celok) nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR. Za porušenie základného práva zaručeného v článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v žiadnom prípade nemožno považovať to, že dovolací súd neodôvodnil rozhodnutie podľa predstáv žalobkyne. Vyššie citované zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je aktuálne aj po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový Civilný sporový poriadok, pretože zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, obsiahnuté v novom Civilnom sporovom poriadku, sa nedotkli podstaty a zmyslu tohto ustanovenia.

25 Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalobkyne podľa § 420 písm. f/ CSP nie je procesne daná a preto jej dovolanie podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

26 V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vznikol voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu žalovanému žiadne trovy nevznikli, najvyšší súd v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj uznesenie NS SR z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018).

27 Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.